

**BETÆNKNING OM UDDANNELSE I
PSYKOTERAPI**

BØRNE OG UNGDOMSPSYKIATRI

REVIDERET 2019

PSYKOTERAPIUDVALGET

**BØRNE- OG UNGDOMSPSYKIATRISK SELSKAB I
DANMARK**

INDLEDNING.....	3
DE TRE NIVEAUER I UDDANNELSEN	4
Grunduddannelsen i psykoterapi	4
Målsætning for grunduddannelsen:.....	4
Indhold og omfang af grunduddannelsen	6
Uddannelsen til specialist i psykoterapi.....	8
Målsætningen for specialistuddannelsen	8
Indhold og omfang af specialistuddannelsen:.....	8
Uddannelsen til supervisor i psykoterapi	11
Indhold og omfang af supervisoruddannelsen	11
GODKENDELSEPROCEDURER.....	13
Godkendelse af grunduddannelsen i psykoterapi.....	13
Godkendelse af læger som specialist og supervisor i psykoterapi.....	13
Godkendelse af specialist og supervisor uddannelser	13
Godkendelse af andre faggrupper	13
GENERELLE BEMÆRKNINGER.....	13
Etik.....	14
Forskning og kvalitetsudvikling	14
Organisering af uddannelserne	14

INDLEDNING.

Børne- og Ungdomspsykiatrisk Selskab i Danmark, BUP-DK reviderer hermed betænkningen om psykoterapi fra 2014/16. Den foreliggende udgave af betænkningen er med nogle få revideringer af betænkningen fra 2014/16. Timekravet til teoriundervisning i grunduddannelsen i psykoterapi er holdt på 100 timer. Samtidig er timekravet til teoriundervisning på specialistuddannelsen i psykoterapi øget fra 60 til 90 timer. Der arbejdes på at harmonisere teori-undervisningen på grunduddannelsen i psykoterapi, så den bliver mere ensartet, målrettet og uden (for mange) gentagelser og på den måde er det vurderet at et timetal på 100 timers teoriundervisning er tilstrækkeligt. Fordelingen er justeret, så der er 10 timer generelt hvilket svarer til timerne på I-kursus. Systemisk/narrativ teori er på 20 timer og de valgfrie timer er nedsat til 10 timer. Timerne for KAT og psykodynamisk teori er uforandret på 30 timer i hver retning.

På specialist niveau er der grund til yderligere fordybelse og det svarer i højere grad til kravene fra både Dansk Psykiatrisk Selskab og Dansk Psykologforening til specialistuddannelser.

Der er også foretaget revidering således, at godkendte specialister og supervisorer fra DPS kan undervise på en del af teoriundervisningen på grunduddannelsen i psykoterapi (max 35%). Der er en del sammenfald i grundlæggende teorier for de forskellige retninger uanset om man behandler voksne eller børn og unge og der er mange kompetente undervisere godkendte i DPS. Det giver flere muligheder for at tilrettelægge undervisningen på grunduddannelsen i psykoterapi i hele landet på et tilstrækkeligt kvalitativt højt niveau. Det er fortsat sådan, at supervisorer, der kan supervisere på grunduddannelsen i psykoterapi skal være godkendte specialister/supervisorer i BUP-DK. Endelig er der rettet på nogle uklarheder i betænkningen og der er lavet en opdatering af tabellen med krav for grunduddannelsen i psykoterapi.

Alle der er startet på en uddannelse i psykoterapi efter den tidligere betænkning (2014/16) krav kan selv vælge om de vil gennemføre psykoterapiuddannelsen efter den tidligere eller den nye betænkningens krav. Såfremt man vil vælge at gennemføre enten uddannelse som specialist i psykoterapi eller som supervisor i psykoterapi efter den tidligere betænkningens krav (2014/16), skal disse uddannelser være påbegyndt senest 1.4.2019. Starter man på en af disse uddannelser efter dette tidspunkt, er det den nye betænkningens krav, der gælder. Hvis man vælger, at gennemføre uddannelsen efter den tidligere betænkningens krav, vil det kræve dokumentation for, at uddannelsen i psykoterapi er startet før 1.4.2019. Alle der, som beskrevet starter på en ny uddannelse i psykoterapi efter marts 2019 skal således følge kravene i denne (2019) betænkning.

Ved revidering af betænkningen i 2019 har deltaget:

May-Britt Kalvåg, Vibeke Høg Bille, Bernadette Buhl-Nielsen, Line Nordahl Larsen og Peter Ramsing.

DE TRE NIVEAUER I UDDANNELSEN

Psykioterapiuddannelsen er organiseret på tre kompetence-niveauer: Grunduddannelsen, uddannelsen til specialist i psykioterapi og supervisor i psykioterapi.

Hvert niveau forudsætter, at det forudgående niveau er opnået.

I det følgende gennemgås hvert niveau for sig.

Grunduddannelsen i psykioterapi

Grunduddannelsen er en obligatorisk del af speciallægeuddannelsen, og opnåelse af autorisation som speciallæge i børne- og ungdomspsykiatri kræver, at grunduddannelsen i psykioterapi er gennemført og godkendt af videreuddannelsesudvalget. Det anbefales at grunduddannelsen påbegyndes under introduktionsuddannelsen, idet den må påregnes at skulle pågå under hele uddannelsesforløbet.

Målsætning for grunduddannelsen:

Målsætningen for grunduddannelsen i psykioterapi er at give alle speciallæger i børne- og ungdomspsykiatri en viden om psykioterapeutiske teorier og metoder, kompetence til at visitere patienter til de forskellige former for psykioterapi og til at udøve psykioterapi.

Psykioterapi sigter på at hjælpe en person til at ændre sit forhold til sit problem eller udvikle sin personlighed fra en mere fastlåst position til en mere fleksibel. Formålet er, at personen derved opnår større handlemfrihed og større livskvalitet. Det er derfor vigtigt, at lægen formår at sætte relevante og opnåelige mål for sine terapeutiske samtaler.

Samtidig er et hvert møde med patient og/eller familie potentielt terapeutisk, og lægen forventes at kunne inddrage og kombinere sin viden, således at selv små muligheder for udvikling for patient og/eller familie udnyttes.

Som speciallæge i børne- og ungdomspsykiatri vil der dagligt være krav om at kunne tilpasse sin kommunikation efter patientens og familiens behov. Vores patienters svære psykiopatologi stiller særlig høje krav til den behandler de møder. Det er derfor vigtigt at speciallægerne opnår gode kommunikative og terapeutiske færdigheder og kan arbejde kompetent med relationsdannelse med mennesker der har psykiatriske lidelser.

Psykioterapiuddannelsen skal derfor også målrettes disse opgaver. Uddannelsen skal have fokus på at den enkelte læge opnår teoretisk viden og evne til refleksion over problemformulering, mål og effektvurdering.

Det er således også uddannelsens mål, at give lægen størst mulig kompetence til at handle terapeutisk i alle de relationer og kontekster man traditionelt indgår i, når man arbejder i børne- og ungdomspsykiatrien.

Uddannelsens forankring:

Teoriundervisningen opnås på I- og H-kurser samt på regionale kurser for børne- og ungdomspsykiatere. Udøvelse af terapi samt supervision på denne foregår i arbejdstiden på det sted, hvor den uddannelsessøgende læge er ansat.

Undervisere og supervisorer:

Undervisere skal være specialister i psykoterapi godkendt af BUP-DK. Specialister og supervisorer i psykoterapi, som er godkendte i Dansk Psykiatrisk Selskab kan varetage en del af (max 35%) af den teoretiske undervisning på grunduddannelsen i psykoterapi.

Supervisionen indenfor de forskellige teoriretninger skal ydes af specialister i psykoterapi godkendt af BUP-DK indenfor samme retning. Se listen over godkendte specialister på hjemmesiden (www.bupnet.dk).

Godkendelse:

Dokumentation for de enkelte terapi og supervisionsforløb samt for gennemgået teoriundervisning indsendes til **BUP-DK's Videreuddannelsesudvalg**, som godkender grunduddannelsen. Find skema på hjemmesiden (www.bupnet.dk).

Indhold og omfang

Timekrav øges frem til år 2020. Se skema på næste side heraf fremgår både indhold, omfang og rammer for grunduddannelsen.

Indhold og omfang af grunduddannelsen i psykoterapi

Start år (H1)	Generelt	Systemisk/ Narrativt	KAT			Psykodynamisk			Valgfri retning			Total		
	Teori (svarer til timer I-kursus)	Teori	Teori	Udført Terapi	Supervision	Teori	Udført Terapi	Supervision	Teori	Udført Terapi	Supervision	Teori	Udført Terapi (heraf minimum individuel/familie)	Supervision
2014-2016	10	20	30	30	30	30	30	30	10	20	20	100	80 (35/20)	80
2017-2019	10	20	30	30	30	30	30	30	10	30	30	100	90 (40/20)	90
2020-	10	20	30	30	30	30	30	30	10	40	40	100	100 (45/20)	100

Generelle krav;

1. En terapi- eller supervisionssession er minimum 45 minutter. Teoritimer er en time ved enkelt timer. Ved sammenhængende timer indlægges pauser, så teoritimen bliver kortere. F.eks. vil en normal undervisningsdag på 7 timer med frokost og øvrige pauser kunne tælle for 6 teoritimer.
2. Mindst et forløb á fem timers legeterapi med et barn, der modenhedsmæssigt er maksimalt 11 år.
3. Minimum et psykodynamisk individuelt terapiforløb á 15 sessioner (med minimum 10 supervisionssessioner – se pkt. 3 ved øvrige kommentarer).
4. Familierapi: minimum to forløb med to forskellige familier. Hvert forløb med en familie skal være på minimum 5 sessioner. 20 sessioner i alt.
5. Minimum 20 sessioner af udøvet Kognitiv Adfærds Terapi (KAT) skal være individuel.
6. Supervision; Minimum 20 timer skal modtages individuelt. Heraf skal 10 timer være indenfor psykodynamisk og 10 timer være KAT. Supervision skal følge samme retning som udøvet terapi.
7. Supervision skal udøves af specialister i psykoterapi godkendt af BUP-DK. Dog kan en person under uddannelse til specialist i psykoterapi, som er på den sidste tredjedel af sin uddannelse, supervisere på grunduddannelsen, forudsat at denne person får supervision minimum for hver anden udøvet supervision. Personen under uddannelse til specialist i psykoterapi kan højst udøve 30 supervisioner på grunduddannelsen. Supervisionen af supervisionen skal være ved godkendt supervisor (dokumentation vedlægges).
8. Såfremt den uddannelsessøgende udøver familie- eller gruppeterapi med en co-terapeut, som ikke har godkendt kompetence til at supervisere på grunduddannelsen i psykoterapi, skal det tilrettelægges supervision med co-terapeuten.

Anbefalinger;

1. Det anbefales, at man søger at opnå erfaring med både børn, unge og familier indenfor alle tre retninger.
2. Det anbefales at have mindst ti sessioner systemisk familierapi.
3. Supervision bør omfatte visitation herunder indikation for den valgte terapiform ved den aktuelle sygdomsproblematik. Den bør omhandle behandlingskontrakten, planlægning af terapiens fokus og forløb.

Øvrige kommentarer;

1. I børnepsykiatrien er det terapeutiske fokus oftest barnet eller hele familien. I ungdomspsykiatrien er fokus oftest den enkelte (individuel terapi) eller flere unge (gruppeterapi).
2. Grunduddannelsens sigte er opnåelse af tilstrækkelig viden og praktisk erfaring både hvad angår psykoterapiretning og psykoterapiobjekt. Terapiobjekter i dette regi: individet, familien og gruppen.
3. Det er antallet af supervisionssessioner i et forløb som angiver, hvor mange udførte terapiesessioner der kan tælle i forløbet for individuelt superviserede forløb. Dog kan det psykodynamiske forløb på minimum 15 sessioner godkendes med minimum 10 supervisioner på dette forløb. Ved supervision i gruppe må der max være 6 deltagere i gruppen og supervisanderne skal regelmæssigt fremlægge igangværende terapier (herunder assessment) fra starten af deltagelse i supervisionsgruppen. En supervisionsgruppe på 90 minutter vil under

disse forudsætninger tælle for 2 supervisionssessioner.

4. Supervision af familie- og gruppeterapi kan foregå ved, at den uddannelsessøgende læge deltager som co-terapeut i familie- eller gruppeterapi sammen med en godkendt specialist i psykoterapi. Der skal aftales for- og eftermøde ved hver session.
5. Hvor intet andet er angivet i skema og tekst er teoriretning og -objekt valgfrit.

Uddannelsen til specialist i psykoterapi

Målsætningen for specialistuddannelsen

Målsætningen er at speciallægen opnår psykoterapeutisk kompetence og færdighed til selvstændigt og rutineret at udføre psykoterapi.

Specialisten opnår psykoterapeutisk ekspertise indenfor én psykoterapeutisk retning. Den specialiserede psykoterapeutuddannelse skal være præget af såvel klinisk bredde som af teoretisk og terapeutisk dybde, og der skal indgå egenerapi eventuelt suppleret med feed-back på egen stil for uddannelse til specialist i Kognitiv AdfærdsTerapi

Indhold og omfang af specialistuddannelsen:

Påbegyndelse af specialistuddannelsen i psykoterapi forudsætter gennemført grunduddannelse samt to års klinisk psykiatrisk erfaring. En specialist uddannelse kan dog påbegyndes før hele grunduddannelsen er gennemført og godkendt under forudsætning af, at alle grunduddannelsens elementer (teoritimer, udført terapi med supervision) indenfor den samme retning, som den påbegyndte specialistuddannelse, er gennemført og godkendt. Der skal foreligge dokumentation for dette.

Uddannelseselementer fra grund-uddannelsen kan ikke samtidig tælle med i den specialiserede psykoterapeut-uddannelse eller omvendt. Specialistuddannelsen skal tage udgangspunkt i et samlet uddannelsesforløb og løbe over minimum to år.

Såfremt den valgte uddannelse ikke indeholder alle elementer skal de manglende elementer indhentes af anden vej og dokumenteres særskilt.

Psykoterapiudvalget kan tage individuel stilling og rådgive ansøgere ved behov.

Udført terapi:

Krav: 80 sessioner (individuel, gruppe eller familie alt efter uddannelse og retning). Gennemførelse af mindst 5 assessments.

Modtaget supervision:

80 sessioner á min. 45 minutter individuelt eller i gruppe, såfremt der er max 6 deltagere i supervisionsgruppen og supervisanderne fremlægger igangværende terapier (herunder assesment) regelmæssigt fra starten af deltagelse i gruppen. Supervision skal udøves af supervisorer i psykoterapi indenfor samme terapiretning og som er godkendte som sådan i BUP-DK, eller af en supervisor, der har en lignende godkendelse i internationalt regi. Lærere på uddannelsen, som kan supervisere børne- og ungdomspsykiatere, skal udover at være godkendte som supervisor i psykoterapi have mindst to års erfaring med at arbejde med psykoterapi med børn og unge.

Assessments: 5 assessments skal gennemgås og godkendes af supervisor.

Modtaget teori:

Krav: 90 timer. Teoritimer er hele timer ved enkelt timer. Ved sammenhængende timer indlægges pauser, så teoritimerne bliver kortere end en time. Således vil en normal undervisningsdag med 7 timer inklusive frokost og andre pauser kunne tælle for 6 timers undervisning.

Opgave

I forbindelse med uddannelsen som specialist i psykoterapi skal der skrives en klinisk-teoretisk opgave på 4-6000 ord. Opgaven skal tage udgangspunkt i en klinisk problemstilling fra en af de terapier, som kandidaten har bragt til supervision.

Opgaven skal laves som en klinisk-teoretisk redegørelse, der bearbejder et eller flere temaer. Der skal altså vælges en klinisk problemstilling, som danner grundlaget for opgaven. På baggrund af den kliniske problemstilling skal der findes (f.eks. ved søgning i relevante databaser) og redegøres for relevant litteratur.

Det kan anbefales, at der enten tages udgangspunkt i en problemstilling som gennem uddannelsen har optaget kandidaten eller en problemstilling, som kandidaten efter en svær og udfordrende periode er kommet videre med. Opgaven kan på denne måde blive et element for uddybning af den erfaringsdannelse, som i øvrigt er opnået gennem uddannelsesforløbet.

Opgaven skal bedømmes af lærere på den (godkendte) uddannelse som kandidaten har fulgt. Alternativt kan opgaven bedømmes af godkendt supervisor i psykoterapi (indenfor samme retning som kandidaten har taget uddannelse i).

Egenterapi:

Krav: 60 sessioner individuelt eller 100 sessioner i gruppe. Gruppeterapi kan sammenlægges med individuelterapi, hvor gruppeterapi tæller med en faktor 3/5 i forhold til individuel terapi.

Indenfor kognitiv adfærdsterapi kan halvdelen af terapien foregå som feedback på egen stil.

Psykoterapiudvalget kan tage stilling til individuelle ansøgninger.

Egenterapi kan udøves af specialister eller supervisorer godkendt enten i DPS eller i BUP-DK. Egenterapi udført af psykologer godkendt i Dansk Psykologforening som specialist eller supervisorer i psykoterapi kan godkendes såfremt dokumentation fra psykologforeningen fremsendes.

Udøvet supervision af supervision :

10 sessioner á 45 minutter psykoterapisupervision. Supervision af denne supervision, skal superviseres med minimum 5 sessioner (hver anden gang) indenfor samme terapi retning.

Supervisionen kan udføres af:

- a) en person, der er godkendt som supervisor af BUP-DK
- b) en specialist i psykoterapi (godkendt af BUP-DK), og som er under uddannelse til supervisor, og som modtager løbende supervision af supervisionen.

Kompetence:

Specialistuddannelsen i psykoterapi giver kompetence til at udføre psykoterapi på et specialiseret niveau samt undervise og supervisere indenfor den valgte retning på grunduddannelsen.

I skemaet er kompetencekrav, læringsmetode og evalueringsstrategi stillet op for specialist uddannelsen

I skemaet er kompetencekrav, læringsmetode og evalueringsstrategi for uddannelsen som specialist i psykoterapi stillet op.

	Kompetencekrav	Eksempler	Læringsmetode	Evalueringsstrategi
1	Redegøre for teori af den af specialisten valgte psykoterapeutiske behandlingsmetode, herunder redegøre for historisk udvikling, behandlingstilrettelæggelse, effektmål	Psykodynamisk psykoterapi Systemisk terapi Kognitiv adfærdsterapi	Teoretisk undervisning i metoden 90 timer over 2 år	Godkendt undervisningsforløb i godkendt uddannelse
		Fordybelse i et specifikt emne	Klinisk teoretisk skriftligt opgave	Godkendt af uddannelses-Institutionen
2	Anvendelse af teori i klinisk praksis	Psykodynamisk psykoterapi Systemisk terapi Kognitiv adfærdsterapi	Udført terapi 80 sessioner under supervision Supervision 80 sessioner individuelt eller i gruppe	Godkendt supervision
3	Bevidsthed om indflydelsen af egen tænkning, følelser og adfærd i den terapeutiske relation	Demonstrere udforskningen og anvendelsen af denne bevidsthed i det terapeutiske arbejde	Egenterapi: 100 sessioner i gruppe eller 60 sessioner indiv. Ved KAT kan halvdelen af egenterapien foregå som feedback på egen stil med videooptagelse	Gennemført egenterapi og evt. feedback på egen stil. Dokumenteret af godkendt terapeut/supervisor
4	Gennemføre undersøgelse af patienten og ud fra dette vurdere anvendelse af terapeutisk metode eller behov for modifikation af metoden	Vurdering/Case-formulering under inddragelse af Udviklingspsykologi, Psykopatologi, Diagnostik, Psykologi, Sociale forhold, Evidensbaseret praksis	Gennemførelse af undersøgelsen Mindst 5 assessments	Audit ved supervisor
5	Vurdere effekt af behandling		Udføres under supervision under og efter behandling	Godkendt supervision
6	Udvide kendskab til supervisionsteorier		Litteraturstudium og/eller teoretisk kursus	Godkendt af supervisor
7	Udføre psykoterapisupervision af individuelle forløb 10 sessioner		Udføres under supervision af en supervisor 5 sessioner	Godkendt af supervisor

Uddannelsen til supervisor i psykoterapi

Målet er, at sikre kompetencen indenfor den valgte psykoterapiretning, og at udvikle og konsolidere evnen til at formidle teori og praksis til andre. Supervisoruddannelsen bør således være en yderligere specialisering og fordybelse i den valgte psykoterapeutiske retning.

Som supervisor er det nødvendigt at holde sig orienteret om teoriens og metodens seneste udvikling. Formidlingstræning og -teorier må beherskes med henblik på at uddanne og supervisere specialister i psykoterapi og andre faggrupper indenfor klinisk psykiatri.

Indhold og omfang af supervisoruddannelsen

Påbegyndelse af supervisoruddannelsen forudsætter færdiggjort specialistuddannelse i psykoterapi indenfor den valgte retning og to års praktisk klinisk og undervisningsmæssig erfaring.

Udøvet supervision:

80 sessioner.

Modtaget teori:

40 timer. Minimum 30 timer indenfor den valgte retning.

Artikel eller foredrag

Der skal skrives en artikel eller holdes foredrag/undervisning om supervisionsteorier.

Modtaget supervision:

40 sessioner á min. 45 minutter supervision af supervision individuelt eller i gruppe med max 6 deltagere af supervisor indenfor samme retning..

Kompetence:

Ved supervisoruddannelsen opnås kompetence til at supervisere, yde undervisning og tilbyde egenterapi på specialistuddannelsen i psykoterapi. Desuden er det hensigten, at supervisor udnytter sine kvalifikationer i forskellige behandlingsmiljøer.

I supervisionen skal indgå vurdering af effekten af supervisionen. Det anbefales at anvende ratingscales og AV-udstyr.

Undervisere og supervisorer:

Personer med supervisorkompetence indenfor den valgte retning godkendt i BUP-DK, DPS eller Dansk Psykologforening. Såfremt supervisor ikke er godkendt i BUP-DK, skal supervisors godkendelse dokumenteres, når der ansøges om godkendelse af uddannelsen som supervisor i psykoterapi

I skemaet er kompetencekrav, læringsmetode og evalueringsstrategi for supervisor uddannelsen stillet op.

	Kompetencekrav	Læringsmetode	Evalueringsstrategi
1	Rutine i anvendelse af den psykoterapeutiske behandling både individuelt og i gruppe	Aktivt udøvende metoden	Gennemførte forløb
	Mestre en metode af psykoterapeutisk behandling	Aktivt udøvende metoden	Gennemførte forløb
2	Redegøre for supervisionsteorier	Teoretisk undervisning 40 timer Artikel, undervisning eller foredrag om supervisionsteorier	Godkendt af uddannelsesinstitutionen
3	Erhverve og anvende supervisionspædagogiske færdigheder	Kursus 40 sessioner supervision individuelt eller i gruppe af udført supervision	Godkendt supervision
4	Rutine i supervision	Udøve 80 timers supervision	Godkendes af uddannelsesinstitutionen
5	Vurdere effekten af supervision	Dialog med supervisor	Godkendt af supervisor

Godkendelsesprocedurer

Godkendelse af grunduddannelsen i psykoterapi:

Sker ved elektronisk fremsendelse af udfyldt ansøgningskema (hentes på www.bupnet.dk) og vedlagt indscannet dokumentation for de enkelte dele i det samlede uddannelsesforløb til **Videreuddannelsesudvalget i BUP-DK**. Se www.bupnet.dk

Godkendelse af specialistuddannelse i psykoterapi:

Sker ved elektronisk fremsendelse af udfyldt ansøgningskema (hentes på www.bupnet.dk) og vedlagt indscannet dokumentation for de enkelte dele i det samlede uddannelsesforløb til Psykoterapiudvalget i BUP-DK. Se www.bupnet.dk

Godkendelse af supervisoruddannelse i psykoterapi:

Sker ved elektronisk fremsendelse af udfyldt ansøgningskema (hentes på www.bupnet.dk) og vedlagt indscannet dokumentation for de enkelte dele i det samlede uddannelsesforløb til Psykoterapiudvalget i BUP-DK. Se www.bupnet.dk

Godkendelse af specialist- og supervisoruddannelsesinstitutioner/steder:

Vurdering og godkendelse af den enkelte uddannelse eller dele heraf sker ved henvendelse til Psykoterapiudvalget gennem en redegørelse for uddannelsens:

- 1) Adgangskriterier
- 2) Uddannelsens omfang og indhold
- 3) Evalueringsmetoder
- 4) Lærerkrafter, som skal være supervisorgodkendte i psykoterapi i BUP-DK .
- 5) Egenterapi eller Feed-back på egen stil
- 6) Mulighed for at udfærdige skriftlig opgave

En godkendelse af psykoterapeutiske uddannelser er gældende i 5 år, hvorefter der skal ske en genansøgning. BUP-DK's bestyrelse er ankeinstans for godkendelse af uddannelsessteder.

Det påhviler uddannelsesinstitutionerne at gøre udvalget opmærksom på væsentlige ændringer i uddannelsen herunder ændring i lærerkrafter.

Det er sjældent at uddannelsesstederne kan opfylde alle kravene til en specialistuddannelse eller supervisoruddannelse i psykoterapi. I ansøgningen må uddannelsesstederne redegøre for, hvilke krav de kan opfylde i forhold til den pågældende uddannelse.

Uddannelsesreglerne gælder for børne- og ungdomspsykiatere.

Der er i 2005 indgået en samarbejdsaftale med Dansk Psykologforening. Ifølge denne kan psykologer, som er specialister i psykoterapi og godkendt i Dansk Psykologforening efter ansøgning blive anerkendt på specialistniveau under forudsætning af to års klinisk børne- og ungdomspsykiatrisk erfaring. Desuden kan psykologer, der er supervisorgodkendt i børnepsykologi i Dansk Psykologforening og som har arbejdet minimum to år i børne- og ungdomspsykiatrien, godkendes på specialistniveau i psykoterapi, forudsat at de også har en psykoterapeutuddannelse som opfylder kravene til specialist til psykoterapi gældende for børne- og ungdomspsykiatere. Det

samme gør sig gældende for specialpsykologer i børne- og ungdomspsykiatri, der har en psykoterapeutuddannelse som nævnt. Ved ansøgning om godkendelse skal anvendes samme ansøgningskema, som lægerne bruger.

Psykologer der har godkendelse som supervisor i psykoterapi i Dansk Psykologforening kan efter ansøgning umiddelbart blive anerkendt på supervisorniveau i BUP-DK. Psykologer, der kun er supervisor godkendte i Dansk Psykologforening, og som ikke har to års klinisk børne- og ungdomspsykiatrisk erfaring, vil ikke kunne fungere som supervisor på grunduddannelsen i børne- og ungdomspsykiatri.

For andre faggrupper kan godkendelse på specialist- og supervisorniveau opnås efter en individuel vurdering i henhold til ovenstående kriterier og ansøgerens erfaring indenfor klinisk børne- og ungdomspsykiatri.

Ved godkendelse på specialistniveau af person fra anden faggruppe vil vedkommende have godkendelse til at supervisere yngre læger på grunduddannelsen i psykoterapi. Ved godkendelse på supervisorniveau kan vedkommende supervisere specialister i psykoterapi og undervise og supervisere på psykoterapeutiske uddannelser, der søger godkendelse som specialist- eller supervisoruddannelse i psykoterapi ved BUP-DK.

Oplysninger om godkendte specialistuddannelser, godkendte specialister i psykoterapi og godkendte supervisorer i psykoterapi kan findes på www.bupnet.dk

Der henvises i øvrigt til Målbeskrivelsen på Sundhedsstyrelsens hjemmeside, www.sst.dk hvoraf det fremgår hvilke kompetencer i speciallæge uddannelsen, der tilegnes under grunduddannelsen i psykoterapi.

GENERELLE BEMÆRKNINGER

Etik

Det er god klinisk praksis, at indikation for at tilbyde psykoterapeutisk behandling vurderes for alle patienter, som henvises til behandling for psykisk lidelse.

Psykoterapeuten må være fortrolig med lægeforeningens etiske regler især § 13 og § 14.

§ 13. Seksuelle relationer mellem læge og patient

En læge må ikke indlede et seksuelt forhold til en patient, som aktuelt er i behandling hos lægen.

§ 14. Arv og gaver til læger

En læge, der bliver bekendt med, at en patient ønsker at begunstige lægen gennem gavemæssige eller testamentariske dispositioner, skal sikre sig, at ønsket ikke er et udslag af patientens svaghedstilstand og afhængighed af lægen.

Som i andre læge/patientforhold påhviler det psykoterapeuten at søge supervision hos erfarne kolleger ved behov.

Forskning og kvalitetsudvikling

Psykoteraeutisk behandling bør foregå med evidensbaserede behandlingsmetoder. Psykoteraeuten bør være i stand til at opsøge, vurdere og formidle ny viden indenfor forskning i psykoterapi. Dette bør indebære kendskab til både effekt- og procesforskning.

Kvalitetsudvikling og/eller forskning bør indgå som en naturlig del af al psykoteraeutisk behandling.

Organisering af uddannelserne

Grunduddannelsen er en obligatorisk del af speciallægeuddannelsen, hvorfor ansvaret for sikring af denne påhviler det enkelte uddannelsessted. I praksis er der et samarbejde mellem afdelingerne i en region om et eller flere uddannelseselementer. Dele af den teoretiske uddannelse dækkes ved deltagelse i to specialespecifikke kurser i speciallægeuddannelsen i Børne- og ungdomspsykiatri: Introduktionskursus og H-kursus i psykoterapi.

Specialistuddannelsen i psykoterapi er oftest organiseret i private institutter og i begrænset omfang i offentligt regi.

Supervisoruddannelsen findes i begrænset omfang og er organiseret af private institutter. De lægger vægt på fortsat fordybelse efter endt specialistuddannelse i psykoterapi.